

Rohod református egyháza

2013 június 24. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Nyíregyházától 35 kilométerre keletre, a 41-es és 49-es f?út elágazásával szemközti beköt?úton közelíthet? meg Rohod. Neve el?ször 1263 és 1265 között bukkan fel Ruh alakban, 1306-ban már -d kicsinyít? képz?s alakja olvasható egy periratban. A település a Gut-Keled nemzetség szabolcsi ?sbirtokán keletkezett, e família sarja volt „Ruhud” földesura, Várdai László, aki ellen egy falubeli kisnemes az igazát kereste a bíróságon. A helység régi történetét alig ismerjük, legfeljebb hiányos és idegen kútf?kb?l, mert – egy igencsak pontos forrás szerint – az „1874. április 28-án délután 5 óra tájban az ifjabb Dancinger házánál kiütött t?zvészben, mely a sütés közbeni vigyázatlanságból eredt, leégett két sor ház, ezek közt a pap és a tanító háza minden melléképületekkel együtt, és a külön álló oskola”. A t?zben elhamvadtak a parókián ?rzött régi iratok is.

Csak más helyr?l tudhatjuk, hogy a XIII. század második felében a faluhoz tartozott Artheustelke, Rohodi Artheus birtoka. Az 1500-as években a Rohodi család, a Petneházyak és a Bogdányiak voltak a község földesurai, jóval kés?bb, a XVIII. században Varatkay István leánya, Erzsébet kezével a Sulyok család szerzett részbirtokot a faluban. Volt egy kisebb földje itt a kuruc Vay Ádámnak is. A történelmi Szatmár vármegyéhez tartozó települést 1827-ben Szabolcs megyéhez csatolták a pusztáival együtt. A jobbágyfelszabadításkor már a Vay grófok birtoka volt a rohodi földek túlnyomó része, ekkor (1853-ban) 874 lelket írtak össze a községben; a 2001. évi

népszámláláskor a helyben lakó 1208 állampolgár 79,5 százaléka magyar, 20,5 százaléka cigány nemzetiség?nek vallotta magát.
Az észak–déli irányú, hosszú utcás település központjában, szélfútta homokdomb hátán álló református templom építésének idejére, átalakításai történetére az idézett elemi csapás miatt és régészeti kutatás híján csupán következtetni lehet. Írásbeli segítséget egyedül Barra Sámuel 1808. december 15-én papírra vetett jelentése nyújt. E szerint „vagyon egy templom, melynek fele része régiségére a mostan él?k nem emlékeznek, fele részét pedig már a mostan él?k építették. Az egész templom 9 és fél öl hosszúságú, a szélessége pedig 4 öl. Semmi különös szépség nincs a templomban, s?t közönséges jegyzés róla, hogy nehéz benne szolgálni, mert siket. Ez a templom a temet?hegyen, kívül a helységen van, minden kerítés nélkül, el?tte áll egy rossz fatorony, amelyben van két harang.”
Ami az épület akusztikáját illeti, az el?ttünk kétszáz évvel itt járt prédikátor jelentését sem meger?síteni, sem cáfolni nem tudom, látván azonban az általa szépség híján találtatott templomot, ellent kell mondanom a tiszteletes úrnak. A diófás kertben szabadon álló, f?homlokzatával délre néz? m?emlék épület legf?bb értéke éppen a szépsége. Hatalmas, 24-szer 10 méteres belvilágú gyülekezeti terének ünnepélyes puritánsága, vakító fehérre meszelt fala – az el?tte büszkén magasodó 26 méteres, nyolcszöglet? harangtoronnyal – egyedüli emlékként ?rizte meg és hirdeti ma is egy régi, mára egészen megváltozott világ szellemét, a szorgalom és kötelességtudás erkölcsét és erejét. Ez bizony igen szép, megbecsülést érdeml? érték.
Régi helyi hagyomány szerint a templom már a török id?k el?tt létezett. Szintén e vélekedést tükrözi a községi elöljáróság 1864 májusában kelt feljegyzése: „A helység igen régi lehet, amit abból lehet igen világosan gyanítani, hogy a mostani templomot – mely 1822-ben szenteltetett fel – megel?zte egy gótikus templom, ami bemeszelt festésekkel és írásokkal már a rómaiak idejében megvolt.” Az épület ismer?i szerint háromféle, más-más méret?, formázású, égetési szín? és falazású tégla különböztethet? meg egymástól a vakolat alatt. A XIX. század eleji nagyszabású renováláskor és a torony építéséhez nyilvánvalóan felhasználták az elbontott, öreg részek épít?anyagát a k?ben és pénzben sz?kölköd? vidéken. A „rómaiak idejében” kifejezés akár a román stílus korára is vonatkozhat.
A Barra uram által látott és leírt, 1767-ben öntött 60 font súlyú kisebbik, valamint az 1795-ben készült három mázsa 25 fontos öregharang áldozatul esett az els? világháború féméhségének, pótlásukra 1923–24-ben került sor. A mögöttünk hagyott évszázadban Rohod két református lelkésze, Bokross Elek és Bokross István – apa és fia – 1906-tól a nyolcvanas évek derekáig, összesen nyolc évtizeden keresztül szolgált a helyi gyülekezetben.

Ludwig Emil - mno.hu

Ajánló